

Ministerie van Klimaat en
Groene Groei

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

Klimaat en groene Groei

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000003952069570000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/kgg

Ons kenmerk

KGG / 102735870

Bijlage(n)

2

Datum 28 november 2025

Betreft Geen gaswinning onder de Waddenzee bij Ternaard

Geachte Voorzitter,

De Waddenzee is een uniek natuurgebied. Niet alleen uniek in Nederland, maar ook uniek in de wereld. Om die reden is dit gebied bekroond tot Unesco Werelderfgoed. Al jaren is er discussie over mogelijke gaswinning onder de Waddenzee bij Ternaard. Aan deze onzekerheid komt nu een einde na overleg tussen het kabinet en de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (hierna: NAM), die ook haar medevergunninghouder ExxonMobil Producing Netherlands B.V. (hierna: EMPN) vertegenwoordigde.¹ Het kabinet betaalt aan NAM en EMPN een bedrag van € 163 miljoen bruto inclusief btw (naar verwachting € 40,4 miljoen netto voor NAM en EMPN samen) en NAM trekt het verzoek tot instemming met het winningsplan voor Ternaard in, waardoor deze gaswinning onder de Waddenzee niet door gaat.

Met NAM en EMPN is een vaststellingsovereenkomst getekend, die als bijlage aan deze brief is toegevoegd. Deze bevat zowel een parlementair voorbehoud als een voorbehoud voor NAM en EMPN, zodat zij ook hun goedkeuringsprocessen kunnen doorlopen. Voor deze uitgave is gelijktijdig met deze brief een incidentele suppletoire begroting ingediend. Daarmee heeft de Staten-Generaal hier het laatste woord over. Het kabinet verzoekt de beide Kamers om de incidentele suppletoire begroting met spoed te behandelen, zodat de betaling in 2025 rechtmatig kan plaatsvinden.

In deze brief wordt de totstandkoming van de uitkomst uitgebreid toegelicht. Achtereenvolgens zal worden ingegaan op de juridische aspecten van de gaswinning in Ternaard, op de gesprekken met de NAM en de vaststellingsovereenkomst.

Gaswinning Ternaard

NAM en EMPN willen gas winnen uit het gasveld ten noorden van het dorp Ternaard. Dit gasveld ligt voor een groot deel onder de Waddenzee. NAM heeft hiervoor in 2019 een winningsplan ingediend en aanvragen voor andere daarvoor benodigde vergunningen en toestemmingen. Bij de beoordeling van het winningsplan wordt onder meer getoetst of de winning veilig en verantwoord kan

¹ EMPN is medehouder van de winningsvergunning Noord-Friesland waaronder het Ternaard gasveld valt.

voor mens en milieu en dat gewaarborgd is dat er geen schade ontstaat aan de natuur. Een besluit op het verzoek tot instemming met het winningsplan is nog altijd niet genomen. Op basis van de adviezen² van de wettelijke adviseurs en gelet op artikel 36 van de Mijnbouwwet kan de instemming met het winningsplan niet worden geweigerd. Ook de andere benodigde vergunningen en toestemmingen zouden moeten worden verleend op grond van de toepasselijke kaders.

Klimaat en groene Groei

Ons kenmerk
KGG / 102735870

Het maatschappelijke en politieke gevoel rondom gaswinning onder de Waddenzee is de afgelopen jaren veranderd. Zo is op 1 mei 2024 een wijziging van de Mijnbouwwet in werking getreden³ waardoor – kortgezegd – voor de Waddenzee de instemming met een nieuw winningsplan moet worden geweigerd. Het verzoek tot instemming met het winningsplan Ternaard is echter al in 2019 ingediend en daarom is deze wetswijziging niet op dit verzoek van toepassing. De Tweede Kamer heeft met de motie Kostić⁴ en de motie Postma⁵ het kabinet opgeroepen om niet in te stemmen met de gaswinning in Ternaard. De uitvoering van deze moties leidt tot een moeilijk vraagstuk, want het kabinet kan geen onrechtmatig besluit nemen. Tegelijkertijd is het niet nemen van een besluit ook geen optie: de Raad van State heeft al tweemaal geoordeeld dat op het verzoek moet worden besloten en daarvoor beide keren een termijn gesteld op last van een dwangsom.⁶ De laatste termijn is op 1 januari 2025 verstreken. Het kabinet heeft op 6 december 2024 in een brief aan de Tweede Kamer aangegeven om in goed overleg te proberen met NAM en diens aandeelhouders Shell en ExxonMobil tot een oplossing te komen.⁷

Gesprekken met NAM

In eerste instantie was het gesprek over Ternaard onderdeel van bredere verkenningen die in het voorjaar van 2025 zijn gevoerd met de aandeelhouders van NAM. Daarin werd gezocht naar een integrale oplossing voor een aantal dossiers, waaronder ook de schadeafhandeling en de versterkingsoperatie in Groningen. Deze brede gesprekken hebben destijds niet tot een overkoepelend akkoord geleid. Hier is de Tweede Kamer in september jl. over geïnformeerd.⁸ Vervolgens is vanaf de zomer afzonderlijk verder gepraat over onder meer de gaswinning bij Ternaard.

Het Ternaard gasveld is één van de grootste projecten van NAM. Met NAM is gesproken over de voorwaarden waaronder NAM en EMPN bereid zijn af te zien van de gaswinning. Op grond van de winningsvergunning is het aardgas binnen het vergunningsgebied eigendom van NAM en EMPN. Zij hebben gezamenlijk het recht om dat gas te winnen en daartoe een winningsplan in te dienen. Omdat op grond van de Mijnbouwwet de instemming met het winningsplan Ternaard niet kan worden geweigerd en het vergunningsgebied in dit geval ook niet ambtshalve kan worden verkleind, is er geen mogelijkheid voor de staat om zelfstandig weer te beschikken over het Ternaard gasveld om de gaswinning door NAM en EMPN te kunnen voorkomen. Daarom is het nodig dat zij afstand doen van hun recht op winning in dat gebied. Hiertoe is het kabinet met NAM en EMPN een bedrag

² Nu geen besluit genomen wordt, maakt het kabinet de adviezen op het winningsplan via de website van Bureau energieprojecten (www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten) openbaar op het moment dat het kabinet de intrekking van het verzoek tot instemming met het winningsplan heeft ontvangen.

³ *Kamerstukken II* 2023/24, 36441, nr. 16 (amendement Tjeerd de Groot).

⁴ *Kamerstukken II* 2024/25, 32849, nr. 262.

⁵ *Kamerstukken II* 2024/25, 32849, nr. 249.

⁶ ABRvS 10 oktober 2024, ECLI:NL:RVS:2024:4045, en ABRvS 31 januari 2024, ECLI:NL:RVS:2024:365.

⁷ *Kamerstukken II* 2024/25, 33529, nr. 1264.

⁸ *Kamerstukken II* 2025/26, 33529 nr. 1340.

overeengekomen van bruto € 163 mln. inclusief btw, waarvoor NAM als tegenprestatie het verzoek tot instemming met het winningsplan direct intrekt en NAM en EMPN daarnaast een aanvraag tot wijziging van de winningsvergunning indienen, waardoor het Ternaard gasveld niet meer onder die vergunning valt. NAM en EMPN zien hiermee definitief af van gaswinning uit het Ternaard gasveld. Hieronder wordt de totstandkoming en opbouw van dit bedrag nader toegelicht.

Klimaat en groene Groei

Ons kenmerk
KGG / 102735870

Onderbouwing van het bedrag

Om tot een marktconforme waardering te komen is een nauwkeurig proces doorlopen. Hierbij zijn de potentiële baten van toekomstige gaswinning in Ternaard als basis genomen. Daarbij is rekening gehouden met het feit dat een deel van de opbrengsten van gaswinning via EBN en via belastingafdrachten van NAM en EMPN terug zouden vloeien naar de staat. Hiertoe is een rekenmodel opgesteld.

Dit rekenmodel gaat uit van onderbouwde aannames voor het winningsprofiel, de gasprijs, discontovoet, de kapitaalinvesteringen en de operationele kosten in de periode 2026-2037. Daarbij dient opgemerkt te worden dat er grote onzekerheden zijn, waardoor een aanpassing in aannames tot grote veranderingen in de uitkomst kan leiden. De kosten en baten worden met elkaar verrekend en de geldende afdrachtensystematiek wordt toegepast. Dit resulteert in een jaarlijkse vrije kasstroom. Deze toekomstige kasstroom is vervolgens tot één bedrag in het heden verdisconteerd. Het resultaat is de netto contante waarde van het Ternaard gasveld. Hierbij merkt het kabinet op dat deze netto contante waarde nadrukkelijk een schatting is van het kabinet van wat NAM en EMPN onderaan de streep aan de gaswinning zouden hebben overgehouden. Volgens NAM en EMPN ligt de commerciële waarde die het aardgas in het Ternaard gasveld vertegenwoordigt veel hoger. Omdat de hoogte van het bedrag door deze partijen echter door meer overwegingen is ingegeven dan enkel de commerciële waarde, zijn zij akkoord gegaan met het door het kabinet bepaalde bedrag.

Door KPMG en TNO zijn validaties uitgevoerd op de berekening van de hierboven genoemde netto contante waarde. Hierbij heeft KPMG zich op de rekenmethodiek en bedrijfsmatige aspecten geconcentreerd en TNO op de geologische aspecten en winbare volumes. Dit heeft tot verdere aanscherping van het bovengenoemde rekenmodel geleid dat uiteindelijk resulteerde in een totaal brutobedrag van € 163 mln. inclusief btw. Dit is het bedrag dat op de begroting van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei wordt verwerkt door middel van een incidentele suppletoire begroting. Hiervan vloeit de btw (€ 28,3 mln.) rechtstreeks terug naar het Rijk. Vervolgens wordt, op basis van de afspraken in de Overeenkomst van Samenwerking, 40% van het resterende bedrag (€ 53,9 mln.) door NAM en EMPN afgedragen aan EBN (100% beleidsdeelneming). Het resterende bedrag is brutowinst voor NAM en EMPN (€ 80,8 mln.) waarover zij belastingplichtig zijn (winsttaandeel en vennootschapsbelasting, die terugvloeien naar de Rijksbegroting). De theoretische bandbreedte van deze afdracht ligt tussen de € 0 en € 40,4 miljoen want hangt af van de daadwerkelijke winstgevendheid van de bedrijven. Naar verwachting wordt € 40,4 mln. afgedragen aan belastingen.

Vaststellingsovereenkomst

De afspraken voor de verplichtingen van de staat en NAM en EMPN met betrekking tot het afzien van de gaswinning in Ternaard zijn vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst die als bijlage bij deze brief is gevoegd.⁹ Hierin zijn onder meer het bedrag, de wijze van betaling en de voorwaarden daarvoor

⁹ Het gaat om een vaststellingsovereenkomst in de zin van artikel 7:900 BW en verder.

bepaald. In de overeenkomst is opgenomen dat NAM het verzoek om instemming met het winningsplan intrekt. Daarnaast is afgesproken dat NAM en EMPN een aanvraag indienen om de winningsvergunning Noord-Friesland te wijzigen zodat het Ternaard gasveld uit het vergunningsgebied Noord-Friesland zal worden losgeknipt. Op die manier geldt de winningsvergunning van NAM en EMPN niet meer voor het Ternaard gasveld. Zij kunnen daarvoor dan geen winningsplannen meer indienen en hebben geen recht meer om daar gas te winnen. De staat beschikt zo weer over de eigendom van het aardgas in het Ternaard gasveld. De overeenkomst is door mij als vertegenwoordiger van de staat getekend en door NAM en EMPN als vergunninghouders.

Klimaat en groene Groei

Ons kenmerk
KGG / 102735870

De kasuitgave moet in 2025 worden voldaan om het ten laste te laten komen van het begrotingsjaar 2025. Het bedrag wordt namelijk gedekt uit de onderuitputting van dit jaar. Om te voorkomen dat de staat dan wel NAM en EMPN ter uitvoering van de vaststellingsovereenkomst een verplichting zijn aangegaan die niet of lastig is terug te draaien, is in de vaststellingsovereenkomst opgenomen dat zowel de betaling door de staat als het intrekken van het verzoek tot instemming van het winningsplan en de aanvraag om wijziging van de winningsvergunning via een notaris verlopen. Dit houdt in dat de staat het bedrag overmaakt op de derdenrekening van de notaris, en NAM en EMPN het verzoek tot instemming met het winningsplan en de aanvraag om wijziging van de winningsvergunning bij de notaris deponeren.

Behandeling Eerste en Tweede Kamer incidentele suppletoire begroting

Het kabinet heeft, parallel aan deze brief, een incidentele suppletoire begroting ingediend om deze uitgave te kunnen doen. Het kabinet verzoekt de Kamers deze spoedig te behandelen. Zoals hierboven omschreven is instemming met het winningsplan weigeren geen optie en heeft de Raad van State al twee keer een dwangsom opgelegd vanwege het niet tijdig nemen van een besluit. Daarom is spoedige uitvoering van de overeenkomst met NAM en EMPN noodzakelijk.

Mocht behandeling van deze begroting niet in 2025 kunnen worden afgerond, maar de Staten-Generaal laat op andere wijze haar instemming blijken door een oordeel dat de Eerste en Tweede Kamer zich voldoende geïnformeerd achten, dan kan het kabinet voor de betaling aan de notaris een beroep doen op artikel 2.27 lid 2 van de Comptabiliteitswet (zie hiervoor de begeleidende brief bij het begrotingsstuk). De betaling door de notaris aan NAM en EMPN kan echter pas plaatsvinden als de begroting tot wet verheven is. Hiervoor is in de vaststellingsovereenkomst een parlementair voorbehoud opgenomen. Mocht deze begroting niet tot wet worden verheven, dan ontvangt de notaris daarover bericht. Vervolgens retourneert de notaris het bedrag aan de staat en zendt het intrekkingverzoek terug aan NAM en de aanvraag om wijziging van de winningsvergunning terug aan NAM en EMPN. De vaststellingsovereenkomst wordt daardoor ontbonden.

Gebiedsfonds

Over dit project heeft een uitgebreid gebiedsproces plaatsgevonden met regionale belanghebbenden. Deze partijen zijn tegen gaswinning in Ternaard. Er zijn met hen afspraken gemaakt over een financiële bijdrage uit de exploitatie van het Ternaard-project aan een Gebiedsfonds, indien de gaswinning zou plaatsvinden. Nu de gaswinning niet doorgaat, vervalt ook deze afspraak. NAM heeft het kabinet laten weten dat zij, als blijk van waardering voor de constructieve dialoog die de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden, de door de rechter opgelegde dwangsom van €75.000 die het kabinet als bevoegd gezag wegens het niet tijdig beslissen aan NAM verschuldigd is, als de overeenkomst in werking treedt zal verdubbelen

tot € 150.000 en via de ontzorgtafel omgevingsproces Ternaard ten goede laten komen aan projecten in de dorpen Ternaard en Wierum. Het kabinet waardeert dit gebaar.

Klimaat en groene Groei

Sinds de indiening van het winningsplan in 2019 heeft onzekerheid bestaan over gaswinning uit het Ternaard gasveld. Het kabinet hoopt op een spoedige behandeling, zodat definitief een einde komt aan de onzekerheid.

Ons kenmerk
KGG / 102735870

Sophie Hermans
Minister van Klimaat en Groene Groei

ESCROW- EN BEWAARNEMINGSOVEREENKOMST

TUSSEN

DE STAAT DER NEDERLANDEN

EN

NEDERLANDSE AARDOLIE MAATSCHAPPIJ B.V.

EN

EXXONMOBIL PRODUCING NETHERLANDS B.V.

EN

MR.

Datum 28 november 2025

DEZE overeenkomst ("**Overeenkomst**") is aangegaan tussen:

- (1) **De Staat der Nederlanden**, een publiekrechtelijke rechtspersoon ingevolge artikel 2:1 Burgerlijk Wetboek ("**Staat**");
- (2) **Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.**, een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid met zetel te 's-Gravenhage, adres Schepersmaat 2, 9405 TA Assen en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 04008869 ("**NAM**");
- (3) **ExxonMobil Producing Netherlands B.V.**, een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid met zetel te Rotterdam, adres Botlekweg 121, 3197 KA Botlek Rotterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 20122275 ("**EMP**N"); en
- (4) **mr.** notaris te Amsterdam, te dezen handelend in die hoedanigheid ("**Notaris**").

De partijen bij deze Overeenkomst zullen hierna gezamenlijk worden aangeduid als "**Partijen**" en ieder afzonderlijk als "**Partij**".

ACHTERGROND:

- (A) De Staat, NAM en EMPN zullen aangaan of zijn aangegaan (al gelang naar het geval) een vaststellingsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:900 Burgerlijk Wetboek, betreffende de beëindiging van de discussie tussen de Staat, NAM en EMPN over het gasveld Ternaard, zoals nader beschreven in de overwegingen van bedoelde vaststellingsovereenkomst, inclusief de eventuele vorderingen, argumentaties en grondslagen die daarmee samenhangen ("**Vaststellingsovereenkomst**").
- (B) De Staat, NAM en EMPN zijn in de Vaststellingsovereenkomst overeengekomen dat zij, ter uitvoering van het bepaalde in artikelen 4.1 en 4.2 van de Vaststellingsovereenkomst, deze Overeenkomst zullen aangaan.
- (C) In deze Overeenkomst worden onder andere de voorwaarden uiteengezet waaronder de Notaris instemt met het gebruik van de Derdengeldenrekening in verband met het in *escrow* houden van het Verschuldigde Bedrag en het in bewaring nemen van de Documenten.

PARTIJEN komen overeen als volgt:

1. DEFINITIES EN INTERPRETATIE

- 1.1. Begrippen met een hoofdletter die gebruikt worden in deze Overeenkomst hebben de volgende betekenis:

"Derdengeldenrekening": de bankrekening als bedoeld in artikel 25 lid 1 Wet op het notarisambt, op naam van Derdengelden aangehouden bij ING Bank N.V., met IBAN en Swift

"Bedrag EMPN": een deel van het Verschuldigde Bedrag, zijnde EUR (inclusief BTW), waarop EMPN ingevolge de Vaststellingsovereenkomst aanspraak heeft, en gelijk aan het bedrag vermeld in de Factuur EMPN.

"Bedrag NAM": een deel van het Verschuldigde Bedrag, zijnde EUR (inclusief BTW), waarop NAM ingevolge de Vaststellingsovereenkomst aanspraak heeft, en gelijk aan het bedrag vermeld in de Factuur NAM.

“**EMPN**”: ExxonMobil Producing Netherlands B.V., een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid met zetel te Rotterdam, adres Botlekweg 121, 3197 KA Botlek Rotterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 20122275.

“**Escrowbedrag**”: heeft de betekenis zoals beschreven in artikel 3.1(b) van deze Overeenkomst.

“**Factuur EMPN**”: de in artikel 4.2 van de Vaststellingsovereenkomst bedoelde factuur van EMPN aan de Staat voor het haar toekomende deel van het Verschuldigde Bedrag, te weten het Bedrag EMPN.

“**Factuur NAM**”: de in artikel 4.2 van de Vaststellingsovereenkomst bedoelde factuur van NAM aan de Staat voor het haar toekomende deel van het Verschuldigde Bedrag, te weten het Bedrag NAM.

“**Facturen**”: de Factuur EMPN en de Factuur NAM.

“**Documenten**”: (i) de schriftelijke intrekking van het instemmingsverzoek met het Winningsplan en de schriftelijke bevestiging eventuele procedures met betrekking tot het Winningsplan geheel en definitief te staken, als bedoeld in artikel 4.1, onderdeel a, van de Vaststellingsovereenkomst, (ii) de volledige en ontvankelijke aanvraag conform artikel 18, eerste lid, onderdeel a, Mijnbouwwet, strekkende tot wijziging van de Winningsvergunning tot verkleining van het gebied waarvoor die vergunning geldt, als bedoeld in artikel 4.1, onderdeel b, van de Vaststellingsovereenkomst, en (iii) de Facturen.

“**Instructie**”: de gezamenlijke schriftelijke instructie van de Staat, de NAM en EMPN aan de Notaris, geldig ondertekend door de ondertekenaar(s) van de Staat, NAM en EMPN, conform Bijlage 1.

“**Inwerkingtredingsdatum**”: heeft de betekenis zoals beschreven in artikel 2.1 van deze Overeenkomst.

“**NAM**”: Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid met zetel te 's-Gravenhage, adres Schepersmaat 2, 9405 TA Assen en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 04008869.

“**Notaris**”: mr. notaris te Amsterdam, te dezen handelend in die hoedanigheid.

“**Notarismedewerkers**”: alle personen verbonden of te eniger tijd verbonden aan- of werkzaam onder toezicht van een van de notarissen van in Amsterdam.

“**Overeenkomst**”: deze *escrow*- en bewaarnemingsovereenkomst.

“**Partij**”: een partij bij deze Overeenkomst.

“**Staat**”: de Staat der Nederlanden, een publiekrechtelijke rechtspersoon ingevolge artikel 2:1 Burgerlijk Wetboek.

“**Totstandkomingsvoorwaarden**”: de opschortende voorwaarden als bedoeld in artikel 5.1 van de Vaststellingsovereenkomst.

“**Verschuldigd Bedrag**”: het door de Staat verschuldigde bedrag van in totaal EUR 163.000.000 (inclusief BTW), als bedoeld in artikel 4.2 van de Vaststellingsovereenkomst.

“**Vaststellingsovereenkomst**”: heeft de betekenis zoals beschreven in Achtergrond-bepaling (A) van deze Overeenkomst.

Begrippen met een hoofdletter die gebruikt worden in deze Overeenkomst maar waaraan in artikel 1.1 van deze Overeenkomst geen betekenis is toegekend, hebben de betekenis zoals in de Vaststellingsovereenkomst beschreven.

- 1.2. De definities beschreven in artikel 1.1 van deze Overeenkomst zijn van toepassing zowel op het enkelvoud als op het meervoud van de gedefinieerde begrippen. Een verwijzing naar een mannelijke vorm wordt mede geacht te omvatten een verwijzing naar een vrouwelijke vorm en vice versa.
- 1.3. De Achtergrond-bepalingen en de bijlagen maken integraal en onlosmakelijk deel uit van deze Overeenkomst.
- 1.4. De aanhef, kopjes en nummering van een artikel of bijlage (of onderdelen daarvan) in of bij deze Overeenkomst zijn slechts opgenomen ter vergemakkelijking van het gebruik en hebben geen invloed op de interpretatie ervan.
- 1.5. In geval van tegenstrijdigheid tussen de tekst van deze Overeenkomst en een bijlage, prevaleert de inhoud van de Overeenkomst.
- 1.6. Bepalingen in deze Overeenkomst zullen niet ten nadele van een Partij worden uitgelegd op grond van het enkele feit dat die Partij verantwoordelijk was voor het opstellen van die bepaling.

2. INWERKINGTREDING OVEREENKOMST

- 2.1. Deze Overeenkomst treedt in werking op het moment waarop de Vaststellingsovereenkomst in werking treedt, te weten op de datum waarop de Totstandkomingsvoorwaarden zijn vervuld, met dien verstande dat de Vaststellingsovereenkomst, en derhalve ook deze Overeenkomst, niet in werking treden als de Totstandkomingsvoorwaarden niet uiterlijk op 12 december 2025 zijn vervuld (“**Inwerkingtredingsdatum**”).
- 2.2. De Staat, NAM en EMPN zullen de Notaris gezamenlijk schriftelijk per e-mail onverwijld op de hoogte stellen, met gebruikmaking van het e-mailadres als vermeld in artikel 12.1 van deze Overeenkomst, van de Inwerkingtredingsdatum, dan wel van het feit dat de Vaststellingsovereenkomst, en derhalve ook deze Overeenkomst, niet in werking zijn getreden doordat de Totstandkomingsvoorwaarden niet uiterlijk op 12 december 2025 zijn vervuld.

3. ESCROW VERSCHULIGD BEDRAG, BEWAARNEMING DOCUMENTEN

- 3.1. Ter uitvoering van de Vaststellingsovereenkomst wordt (worden) eerst na de Inwerkingtredingsdatum, binnen tien (10) Werkdagen na de Inwerkingtredingsdatum doch uiterlijk op 19 december 2025:
 - (a) de Documenten in origineel en geldig ondertekend door de ondertekenaar(s), aan de Notaris ter hand gesteld. De Staat, NAM en EMNP treden onderling in overleg omtrent de exacte datum en het exacte tijdstip waarop de terhandstelling van de Documenten aan de Notaris plaatsvindt op het kantoor van [redacted], en de Staat wijst (i) [redacted] geboren op [redacted], en (ii) [redacted] geboren op [redacted] aan, ieder afzonderlijk en gezamenlijk daartoe bevoegd, teneinde aanwezig te zijn bij de terhandstelling van de Documenten aan de Notaris teneinde de Documenten ter gelegenheid van, en enkel dan, te controleren en te verifiëren; en
 - (b) een bedrag gelijk aan het Verschuldigde Bedrag (“**Escrowbedrag**”) door de Staat overgemaakt op de Derdengeldenrekening, in contanten, in direct beschikbare gelden en in euro (EUR).

- 3.2. Na ontvangst van de Documenten in de vorm en op de wijze als bedoeld in artikel 3.1(a) van deze Overeenkomst en ontvangst van het gehele Escrowbedrag bevestigt de Notaris ontvangst daarvan per e-mail aan de Staat, NAM en EMPN, met gebruikmaking van de e-mailadressen als vermeld in artikel 12.1 van deze Overeenkomst.
- 3.3. Het Escrowbedrag wordt door de Notaris in *escrow* gehouden vanaf het moment van ontvangst gelijk de Documenten door de Notaris in bewaring worden genomen vanaf het moment van ontvangst, een en ander onder de voorwaarden en bepalingen van deze Overeenkomst.
- 3.4. De Staat erkent en bevestigt hierbij dat de Notaris in geen geval verplicht is te controleren en/of te verifiëren of de aan haar ter hand gestelde Documenten juist zijn en of de Documenten geldig ondertekend zijn door de ondertekenaar(s). Indien de door de Staat aangewezen persoon als bedoeld in het bepaalde in artikel 3.1(a) van deze Overeenkomst niet aanwezig is bij de terhandstelling van de Documenten aan de Notaris, dan is dit voor risico van de Staat en zullen er geen andere gelegenheden worden geboden de Documenten te controleren en te verifiëren.

4. RENTE ESCROWBEDRAG

Enige opgebouwde rente op ieder bedrag dat op de Derdengeldenrekening wordt gehouden op basis van deze Overeenkomst wordt, in overeenstemming met de geldende beroeps- en gedragsregels, slechts uitbetaald indien dit bedrag gedurende een periode van meer dan vijf (5) dagen op de Derdengeldenrekening wordt gehouden en wel aan de Partij(en) aan wie het Escrowbedrag ingevolge het bepaalde in artikel 6 van deze Overeenkomst vanaf de Derdengeldenrekening wordt uitgeboekt. In het geval het Escrowbedrag wordt uitgeboekt aan NAM en EMPN, wordt van de alsdan opgebouwde rente aan NAM uitbetaald en daarvan aan EMPN, gelijk aan de verhouding waarin zij aanspraak kunnen maken op het Verschuldigde Bedrag. In het geval de voormelde verhouding resulteert in een bedrag met meer dan twee decimalen, dan vindt afronding op twee decimalen plaats, zulks ter beoordeling van de Notaris.

Indien en voor zover negatieve rente wordt berekend over een bedrag dat op de Derdengeldenrekening wordt gehouden op basis van deze Overeenkomst, wordt dit bedrag aan negatieve rente separaat in rekening gebracht aan de Staat.

5. DOEL ESCROW VERSCHULDIGD BEDRAG EN BEWAARNEMING DOCUMENTEN

Het doel van het in *escrow* houden van het Verschuldigde Bedrag enerzijds en het in bewaring nemen van de Documenten anderzijds is het bewerkstelligen van een gelijke oversteek tussen enerzijds de Staat en anderzijds NAM en EMPN.

6. UITBOEKEN ESCROWBEDRAG, VRIJGEVEN DOCUMENTEN

6.1. Indien:

- (a) de Documenten uiterlijk binnen tien (10) Werkdagen na de Inwerkingtredingsdatum dan wel uiterlijk op 19 december 2025 in de vorm en op de wijze als bedoeld in artikel 3.1(a) van deze Overeenkomst, aan de Notaris ter hand zijn gesteld; en
- (b) het gehele Escrowbedrag niet uiterlijk binnen tien (10) Werkdagen na de Inwerkingtredingsdatum dan wel niet uiterlijk op 19 december 2025 op de Derdengeldenrekening is overgemaakt door de Staat, in contanten, in direct beschikbare gelden en in euro (EUR),

dan zal de Notaris de Documenten zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk aan NAM terugzenden per koerier naar adres Schepersmaat 2, 9405 TA Assen, ter attentie van

6.2. Indien:

- (a) de Documenten niet uiterlijk binnen tien (10) Werkdagen na de Inwerkingtredingsdatum dan wel niet uiterlijk op 19 december 2025 in de vorm en op de wijze als bedoeld in artikel 3.1(a) van deze Overeenkomst aan de Notaris ter hand zijn gesteld; en
- (b) het gehele Escrowbedrag uiterlijk binnen tien (10) Werkdagen na de Inwerkingtredingsdatum dan wel uiterlijk op 19 december 2025 op de Derdengeldenrekening is overgemaakt door de Staat, in contanten, in direct beschikbare gelden en in euro (EUR),

zal de Notaris het gehele Escrowbedrag zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk terugstorten op de bankrekening waarvan dit bedrag afkomstig is.

6.3. Indien:

- (a) de Documenten uiterlijk binnen tien (10) Werkdagen na de Inwerkingtredingsdatum doch uiterlijk op 19 december 2025 in de vorm en op de wijze als bedoeld in artikel 3.1(a) van deze Overeenkomst aan de Notaris ter hand zijn gesteld; en
- (b) het gehele Escrowbedrag uiterlijk binnen tien (10) Werkdagen na de Inwerkingtredingsdatum doch uiterlijk op 19 december 2025 op de Derdengeldenrekening is overgemaakt door de Staat, in contanten, in direct beschikbare gelden en in euro (EUR),

zal de Notaris zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk:

- (i) het Bedrag NAM overmaken naar de bankrekening op naam van NAM, met IBAN overeenkomstig de Factuur NAM, in welk geval de Notaris bevoegd is tot het maken van een kopie van de Factuur NAM teneinde die in haar administratie op te nemen;
- (ii) het Bedrag EMPN overmaken naar de bankrekening op naam van EMPN, met IBAN overeenkomstig de Factuur EMPN, in welk geval de Notaris bevoegd is tot het maken van een kopie van de Factuur EMPN teneinde die in haar administratie op te nemen; en
- (iii) de Documenten aan de Staat vrijgeven door deze ter hand te stellen aan geboren op

op de voorwaarden dat de Notaris binnen vijf (5) Werkdagen na goedkeuring en inwerkingtreding van de Begrotingswet van de Staat het Begrotingsbericht heeft ontvangen, alsmede een daartoe strekkende Instructie.

6.4. Indien:

- (a) de Documenten uiterlijk binnen tien (10) Werkdagen na de Inwerkingtredingsdatum doch uiterlijk op 19 december 2025 in de vorm en op de wijze als bedoeld in artikel 3.1(a) van deze Overeenkomst aan de Notaris ter hand zijn gesteld; en
- (b) het gehele Escrowbedrag uiterlijk binnen tien (10) Werkdagen na de Inwerkingtredingsdatum doch uiterlijk op 19 december 2025 op de Derdengeldenrekening is overgemaakt door de Staat, in contanten, in direct beschikbare gelden en in euro (EUR),

maar de Notaris binnen vijf (5) Werkdagen na goedkeuring en inwerkingtreding van de Begrotingswet niet het Begrotingsbericht van de Staat heeft ontvangen, noch een daartoe

streckende Instructie heeft ontvangen, dan zal de Notaris zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk:

- (i) de Documenten aan NAM terugzenden per koerier naar adres Schepersmaat 2, 9405 TA Assen, ter attentie van en
- (ii) het gehele Escrowbedrag terugstorten op de bankrekening waarvan dit bedrag afkomstig is.

6.5. Indien de Vaststellingsovereenkomst ingevolge artikel 6.1 van de Vaststellingsovereenkomst van rechtswege is ontbonden omdat de Begrotingswet op 1 februari 2026 niet ongewijzigd tot wet is verheven en in werking is getreden, zodanig dat de Staat daardoor geen uitvoering kan geven aan zijn verplichtingen in de Vaststellingsovereenkomst zonder die te wijzigen, zonder dat de Staat, NAM en EMPN schriftelijk zijn overeengekomen de termijn als bedoeld in artikel 6.1 van de Vaststellingsovereenkomst te verlengen, zal de Notaris zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk:

- (i) de Documenten aan NAM terugzenden per koerier naar adres Schepersmaat 2, 9405 TA Assen, ter attentie van en
- (ii) het gehele Escrowbedrag terugstorten op de bankrekening waarvan dit bedrag afkomstig is,

op de voorwaarde dat de Notaris een daartoe strekkende Instructie heeft ontvangen.

6.6. Indien de Vaststellingsovereenkomst ingevolge artikel 6.1 van de Vaststellingsovereenkomst van rechtswege is ontbonden omdat de Begrotingswet op 1 februari 2026 niet ongewijzigd tot wet is verheven en in werking is getreden, zodanig dat de Staat daardoor geen uitvoering kan geven aan zijn verplichtingen in de Vaststellingsovereenkomst zonder die te wijzigen, maar de Staat, NAM en EMPN schriftelijk zijn overeengekomen de termijn als bedoeld in artikel 6.1 van de Vaststellingsovereenkomst te verlengen, zal de Notaris telkens:

- (i) de Documenten in bewaring houden tot ommekomst van de alsdan overeengekomen verlengingsperiode; en
- (ii) het gehele Escrowbedrag in *escrow* houden tot ommekomst van de alsdan overeengekomen verlengingsperiode,

op de voorwaarde dat de Notaris uiterlijk vóór 1 februari 2026, dan wel één (1) Werkdag vóór de dag waarop de alsdan overeengekomen verlengingsperiode afloopt, een daartoe strekkende Instructie heeft ontvangen.

6.7. Indien het geval de Staat, NAM en EMPN schriftelijk een verlengingsperiode overeenkomen, als bedoeld in het bepaalde in artikel 6.6 van deze Overeenkomst, zal de Notaris:

- (a) zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk:
 - (i) het Bedrag NAM overmaken naar de bankrekening op naam van NAM, met IBAN overeenkomstig de Factuur NAM, in welk geval de Notaris bevoegd is tot het maken van een kopie van de Factuur NAM teneinde die in haar administratie op te nemen;
 - (ii) het Bedrag EMPN overmaken naar de bankrekening op naam van EMPN, met IBAN overeenkomstig de Factuur EMPN, in welk geval de Notaris bevoegd is tot het maken van een kopie van de Factuur EMPN teneinde die in haar administratie op te nemen; en
 - (iii) de Documenten aan de Staat vrijgeven door deze ter hand te stellen aan geboren op

op de voorwaarden dat de Notaris binnen vijf (5) Werkdagen na goedkeuring en inwerkingtreding van de Begrotingswet van de Staat het Begrotingsbericht heeft ontvangen, alsmede een daartoe strekkende Instructie; dan wel

- (b) indien de Begrotingswet niet ongewijzigd tot wet is verheven en in werking is getreden, zodanig dat de Staat daardoor geen uitvoering kan geven aan zijn verplichtingen in de Vaststellingsovereenkomst zonder die te wijzigen, zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk:
 - (i) de Documenten aan NAM terugzenden per koerier naar adres Schepersmaat 2, 9405 TA Assen, ter attentie van en
 - (ii) het gehele Escrowbedrag terugstorten op de bankrekening waarvan dit bedrag afkomstig is,

op de voorwaarde dat de Notaris een daartoe strekkende Instructie heeft ontvangen.

- 6.8. Alle betalingen vanaf de Derdengeldenrekening worden gedaan in euro (EUR), ongeacht de valuta van de bankrekening waarnaar deze betalingen worden gedaan. De Staat, NAM en EMPN stemmen ermee in en erkennen dat zij ervoor zorgen dat de bankrekeningen waarvan zij de gegevens hebben verstrekt, geschikt zijn om betalingen in euro (EUR) te ontvangen.
- 6.9. De Staat bevestigt hierbij dat het gehele Escrowbedrag kan worden teruggestort op de bankrekening waarvan dit bedrag afkomstig is in de gevallen als bedoeld in het bepaalde in artikel 6 van deze Overeenkomst. NAM en EMPN bevestigen hierbij dat zij de in deze Overeenkomst opgenomen betalings- en rekeninggegevens vereist voor het doen van de in artikel 6 van deze Overeenkomst vermelde betalingen onafhankelijk hebben geverifieerd, en dat deze betalingsgegevens volledig en correct zijn.

7. VERGOEDINGEN

- 7.1. Als vergoeding voor de door de Notaris uit hoofde van deze Overeenkomst geleverde diensten in het kader van het in *escrow* houden van het Verschuldigde Bedrag en het in bewaring nemen van de Documenten, is de Staat aan de Notaris vanaf de datum van ontvangst van het Escrowbedrag een vaste vergoeding verschuldigd van EUR 5.000 voor elke termijn van één (1) jaar of termijn korter dan één (1) jaar dat de diensten worden verleend. De Notaris stuurt na ommekomst van ieder jaar, dan wel op het moment dat het volledige Escrowbedrag vanaf de Derdengeldenrekening is uitbetaald, in overeenstemming met het bepaalde in artikel 6 van deze Overeenkomst, een declaratie aan de Staat voor wat betreft deze vaste vergoeding.
- 7.2. Naast de door de Staat aan de Notaris verschuldigde vaste vergoeding als bedoeld in artikel 7.1 van deze Overeenkomst, declareert de Notaris maandelijks op basis van gespenseerde tijd aan de hand van de door haar voor haar en de Notarismedewerkers gehanteerde uurtarieven aan de Staat.
- 7.3. De eerste vaste vergoeding als bedoeld in artikel 7.1 van deze Overeenkomst, zal reeds in rekening worden gebracht op de declaratie, waarin ook de gespenseerde tijd in het kader van het aangaan van deze Overeenkomst door de Notaris in rekening wordt gebracht bij de Staat.

8. AANSPRAKELIJKHEID, VRIJWARING

- 8.1. De Staat, NAM en EMPN zijn verplicht de Notaris en de Notarismedewerkers hoofdelijk en voor het geheel te vrijwaren, en de Staat, NAM en EMPN vrijwaren hierbij, voor zover mogelijk, thans de Notaris en de Notarismedewerkers, en zij zijn verplicht de Notaris en de Notarismedewerkers schadeloos te stellen voor vorderingen of procedures die tegen de Notaris en/of de Notarismedewerkers worden ingesteld, alsmede voor schade en kosten, waaronder kosten van juridische adviseurs die de Notaris en/of de Notarismedewerkers als gevolg van, of in verband met,

de nakoming van diens verplichtingen uit hoofde van deze Overeenkomst heeft gemaakt.

- 8.2. De Staat, NAM en EMPN zullen de Notaris en de Notarismedewerkers niet aansprakelijk houden voor enige schade, kosten of anderszins welke zij mogelijk leiden als gevolg van het handelen van de Notaris en/of de Notarismedewerkers onder deze Overeenkomst, behoudens ingeval van bedrog, opzet of bewuste roekeloosheid van de Notaris of de betreffende Notarismedewerker(s).

9. TERMIJN EN BEËINDIGING

- 9.1. Onverminderd het bepaalde in artikel 9.2 van deze Overeenkomst, eindigt deze Overeenkomst op de datum waarop het gehele Escrowbedrag is teruggestort, dan wel is uitbetaald, gelijk de Documenten ter hand zijn gesteld, dan wel per koerier zijn teruggezonden, een en ander in overeenstemming met het bepaalde in artikel 6 van deze Overeenkomst.

- 9.2. Deze Overeenkomst kan op ieder moment worden beëindigd:

- (a) door een gezamenlijke schriftelijke kennisgeving door de Staat, NAM en EMPN aan de Notaris, met inachtneming van een opzeggingstermijn van veertien (14) dagen, waarin is opgenomen aan wie en op welke wijze het gehele Escrowbedrag door de Notaris vanaf de Derdengeldenrekening dient te worden uitgeboekt, en aan wie en op welke wijze de Documenten door de Notaris dienen te worden vrijgeven; of
- (b) door een schriftelijke kennisgeving door de Notaris aan de Staat, NAM en EMPN, onverminderd het bepaalde in de artikelen 9.3 en 9.4 van deze Overeenkomst.

- 9.3. Indien deze Overeenkomst wordt beëindigd overeenkomstig het bepaalde in artikel 9.2(b) van deze Overeenkomst:

- (a) benoemen de Staat, NAM en EMPN onverwijld een andere notaris en geven de Notaris opdracht het gehele Escrowbedrag vanaf de Derdengeldenrekening over te maken naar de bankrekening als bedoeld in artikel 25 lid 1 Wet op het notarisambt, op naam van die andere notaris, alsmede de Documenten aan die andere Notaris in bewaring te geven; en
- (b) is de Notaris gebonden aan deze Overeenkomst totdat de Staat, NAM en EMPN een andere notaris hebben benoemd en de Notaris in gezamenlijke opdracht van de Staat, NAM en EMPN de rekening van de andere notaris heeft gecrediteerd met het gehele Escrowbedrag en de Documenten aan die andere Notaris in bewaring heeft gegeven.

- 9.4. Indien de Staat, NAM en EMPN binnen één (1) maand na ontvangst van de schriftelijke opzegging door de Notaris overeenkomstig het bepaalde in artikel 9.2(b) van deze Overeenkomst geen andere notaris hebben benoemd, is de Notaris zelf bevoegd een andere notaris te benoemen. De Staat, NAM en EMPN zijn verplicht een dergelijke benoeming te aanvaarden, behoudens redelijke bezwaren hunnerzijds tegen de aldus door de Notaris benoemde notaris. De Staat, NAM en EMPN:

- (a) verlenen hierbij hun medewerking tot het overdragen van de rechten en verplichtingen van de Notaris uit hoofde van deze Overeenkomst aan de nieuwe notaris;
- (b) machtigen de Notaris hierbij om bij benoeming van de andere notaris het gehele Escrowbedrag over te maken op de bankrekening als bedoeld in artikel 25 lid 1 Wet op het notarisambt, op naam van die andere notaris; en
- (c) verbinden zich hierbij de Notaris alsdan te ontslaan van al haar verplichtingen uit hoofde van deze Overeenkomst.

10. GEEN BESLAG ONDER NOTARIS

Noch de Staat, noch NAM, noch EMPN kan beslag onder de Notaris leggen op aanspraken uit deze Overeenkomst.

11. CLIËNTENONDERZOEK INGEVOGLE WWFT

NAM en EMPN verplichten zich hierbij aan de Notaris alle door haar redelijkerwijs vereiste informatie en onderliggende documentatie, op eerste verzoek en zonder vertraging, te verstrekken teneinde de Notaris in staat te stellen het cliëntenonderzoek als bedoeld in de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) te verrichten.

12. DIVERSEN

- 12.1. Alle kennisgevingen, toestemmingen, afstandsverklaringen en andere mededelingen ten gevolge van, of in verband met, deze Overeenkomst, dienen schriftelijk in het Nederlands te worden gedaan en mogen alleen persoonlijk ter hand worden gesteld of per aangetekende post, koerier of e-mail te worden verzonden naar de hierna genoemde adressen (of naar zodanige adressen waarvan een Partij de andere Partij van tijd tot tijd in kennis stelt). Een kennisgeving heeft werking zodra zij wordt ontvangen en wordt geacht te zijn ontvangen op het moment van terhandstelling (indien persoonlijk overhandigd, of verstuurd per aangetekende post of koerier) of op het moment van geslaagde verzending (indien verstuurd per e-mail).

Aan de Staat:

Staat der Nederlanden, Ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG)

t.a.v.

adres: Bezuidenhoutseweg 73, 2594 AC 's-Gravenhage

postbus: Postbus 20401, 2500 EK 's-Gravenhage

e-mail:

Aan NAM:

Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

t.a.v.

adres: Schepersmaat 2, 9405 TA Assen

postbus: Postbus 28000, 9400 HH Assen

e-mail:

Aan EMPN:

ExxonMobil Producing Netherlands B.V.

t.a.v.

adres: Merwedeweg 21, havennummer 5625, 3198LH Europoort

e-mail:

Aan de Notaris:

t.a.v. mr.

adres: Amsterdam

e-mail:

De Notaris is gerechtigd te vertrouwen op de authenticiteit, volledigheid en nauwkeurigheid van enige kennisgeving of andere mededelingen van de Staat, NAM of EMPN ten gevolge van, of in verband met, deze Overeenkomst.

- 12.2. Onverminderd het bepaalde in artikel 9 van deze Overeenkomst, doen de Partijen afstand van hun recht deze Overeenkomst te ontbinden of te vernietigen.

- 12.3. Indien een bepaling van deze Overeenkomst ongeldig of niet-afdwingbaar zou zijn, laat dit de

geldigheid of afdwingbaarheid van enige andere bepaling van deze Overeenkomst onverlet. Een dergelijke ongeldige of niet-afdwingbare bepaling zal worden vervangen of geacht worden te zijn vervangen door een bepaling die geacht wordt geldig en afdwingbaar te zijn, en waarvan de interpretatie de strekking van de betreffende ongeldige of niet-afdwingbare bepaling zo dicht mogelijk benadert.

- 12.4. Deze Overeenkomst kan alleen door middel van een schriftelijke overeenkomst tussen de Partijen worden gewijzigd of ontbonden.
- 12.5. Deze Overeenkomst is opgesteld naar en wordt beheerst door Nederlands recht.
- 12.6. Conflicten die voortvloeien uit deze Overeenkomst worden in eerste instantie aangebracht bij de rechtbank te Amsterdam en zullen niet bij een andere instantie worden aangebracht, onverminderd het recht op hoger beroep of cassatie.
- 12.7. Indien zich een conflict voordoet voortvloeiende uit deze Overeenkomst, dan:
 - (a) zal de Notaris zich onthouden van het verrichten van enige handeling ten aanzien van het Escrowbedrag en de Documenten;
 - (b) is de Notaris gerechtigd het gehele Escrowbedrag en de Documenten onder zich te houden totdat het geschil is beslecht; en
 - (c) is de Notaris niet verplicht zelf een gerechtelijke procedure aan te spannen of zelf verweer te voeren ter vaststelling van de bestemming van het gehele Escrowbedrag en/of de Documenten, dan wel als tussenpersoon op te treden, dan wel een geschil te beslechten.
- 12.8. Deze Overeenkomst mag in veelvoud worden getekend, waarbij elk van deze duplicaten zal worden gezien als een origineel maar welke gezamenlijk hetzelfde document zullen vormen.
- 12.9. De Partijen, met uitzondering van de Notaris, zijn verplicht ervoor zorg te dragen dat de handtekening(en) van de ondertekenaar(s) namens de betreffende Partij worden gelegaliseerd uiterlijk binnen vijf (5) Werkdagen na de datum voormeld aan het begin van deze Overeenkomst, en derhalve uiterlijk op 5 december 2025, door een notaris en voor doorzending van voormelde legalisatie(s) naar de Notaris, met gebruikmaking van het adres en e-mailadres als vermeld in artikel 12.1 van deze Overeenkomst, en, indien de bevoegdheid van de ondertekenaar(s) tot het vertegenwoordigen van die Partij niet aan de hand van informatie uit het handelsregister, gehouden door de Kamer van Koophandel, kan worden geverifieerd, onder overlegging van de documenten waaruit de vertegenwoordigingsbevoegdheid blijkt, zulks ter beoordeling van de Notaris.
- 12.10. Op de door de Notaris namens in Amsterdam te verlenen diensten zijn de door in Amsterdam gehanteerde algemene voorwaarden, waarin een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen, van toepassing. De algemene voorwaarden zijn aan deze Overeenkomst gehecht als **Bijlage 2**.

(handtekeningenpagina(s) volgt/volgen)

Handtekeningenpagina *escrow*- en bewaarnemingsovereenkomst**De Staat der Nederlanden**

door: S.Th.M. Hermans
titel: Minister van Klimaat en Groene Groei
bevoegdheid: zelfstandig bevoegd

Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

door:
titel: algemeen procuratiehouder (directeur)
bevoegdheid: gezamenlijk bevoegd

door:
titel: procuratiehouder (hoofd juridische zaken)
bevoegdheid: gezamenlijk bevoegd

ExxonMobil Producing Netherlands B.V.

door:
titel: directeur
bevoegdheid: gezamenlijk bevoegd

mr.

door:
titel: directeur
bevoegdheid: gezamenlijk bevoegd

BIJLAGE 1 – INSTRUCTIE**Aan de Notaris:**t.a.v. mr. Amsterdame-mail:

Betreffende: gezamenlijke schriftelijke instructie in het kader van de *escrow*- en bewaarnemingsovereenkomst

Geachte mr.

Te dezen wordt verwezen naar de *escrow*- en bewaarnemingsovereenkomst aangegaan tussen de Staat, NAM, EMPN en u als Notaris ("**Overeenkomst**"). Het bepaalde in artikelen 1, 12.5, 12.6, 12.8 en 12.9 van de Overeenkomst is van overeenkomstige toepassing op deze Instructie.

De Staat, NAM en EMPN instrueren de Notaris hierbij gezamenlijk, onherroepelijk en onvoorwaardelijk de (rechts)handelingen als bedoeld in artikel *[artikelen die niet van toepassing zijn doorhalen [6.3]/[6.4]/[6.5]/[6.6]/[6.7(a)]/[6.7(b)]]* van de Overeenkomst uit te voeren, in overeenstemming met de voorwaarden en bepalingen van de Overeenkomst.

Hoogachtend,

De Staat der Nederlandendoor: *[naam van de ondertekenende persoon]*titel: *[titel van de ondergetekende persoon]*bevoegdheid: *[zelfstandig]/[gezamenlijk]* bevoegd**Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.**door: *[naam van de ondertekenende persoon]*titel: *[titel van de ondergetekende persoon]*bevoegdheid: *[zelfstandig]/[gezamenlijk]* bevoegd**ExxonMobil Producing Netherlands B.V.**door: *[naam van de ondertekenende persoon]*titel: *[titel van de ondergetekende persoon]*bevoegdheid: *[zelfstandig]/[gezamenlijk]* bevoegd

[Ondertekenaars, titels en bevoegdheden in te voegen ten tijde van het sturen van de Instructie.]

BIJLAGE 2 – ALGEMENE VOORWAARDEN

(separaat aan te hechten)

ALGEMENE VOORWAARDEN

- (1) [] is een naar Nederlands recht opgerichte besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid met zetel te Amsterdam en geregistreerd in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer [] is een notariskantoor handelende onder de handelsnaam []
- (2) Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op iedere opdracht – daaronder begrepen doch niet uitsluitend, iedere gewijzigde opdracht, deelopdracht, aanvullende opdracht of vervolgoopdracht – verstrekt aan [] alsmede alle werkzaamheden en rechtsverhoudingen als gevolg daarvan of in verband daarmee. De toepasselijkheid van andere algemene voorwaarden wordt nadrukkelijk van de hand gewezen.
- (3) Alle opdrachten worden enkel en uitsluitend aanvaard door [] en namens [] uitgevoerd. Dit geldt ook indien het uitdrukkelijk dan wel stilzwijgend de bedoeling is dat een opdracht door een bepaalde persoon wordt uitgevoerd. In afwijking van het bepaalde in de artikelen 7:404, 7:407 lid 2 en 7:409 Burgerlijk Wetboek zijn de (indirecte) aandeelhouders en bestuurders van [] (en de overige in artikel (4) genoemde personen) niet persoonlijk gebonden of aansprakelijk. Een opdracht eindigt ook niet met de dood van zo een persoon. Met het verstrekken van een opdracht aan [] doet degene die de opdracht heeft verstrekt afstand van iedere aanspraak uit welke hoofde dan ook jegens deze derden, voor zover voortvloeiende uit de uitvoering van de opdracht.
- (4) Ook alle voormalige, huidige en toekomstige (indirecte) aandeelhouders, bestuurders of feitelijke beleidsbepalers van [] personen in dienstbetrekking van [] (waaronder begrepen doch niet uitsluitend (toegevoegd-) notarissen, kandidaat-notarissen, paralegals, (juridische) assistenten en/of enige persoon werkzaam voor, op verzoek van of ten behoeve van [] op grond van opdracht, lastgeving, volmacht, als zzp-er of anderszins, al dan niet als ondergeschikte, als ingeleende werknemer of als adviseur), kan een beroep doen op (de aansprakelijkheidsbeperkingen opgenomen in) deze algemene voorwaarden, onverminderd het bepaalde in artikel (3).
- (5) De bepalingen opgenomen in deze algemene voorwaarden zijn tevens van toepassing op iedere rechtsverhouding (i) die ontstaat, het gevolg is van of verband houdt met het gebruik van de website of websites die van tijd tot tijd door [] worden onderhouden, waaronder in ieder geval, doch niet uitsluitend, www.qgmlaw.com en/of (ii) waarin diegene mocht komen te staan die, binnen of buiten de grenzen toegestaan door deze algemene voorwaarden, afgaat op de advisering die voortvloeit uit of in verband staat met een aan [] verstrekte opdracht.
- (6) [] is bevoegd bij de uitvoering van een opdracht derden in te schakelen. [] is niet aansprakelijk voor tekortkomingen van deze derden, van welke aard dan ook [] heeft het recht een beperking van aansprakelijkheid die een derde mocht bedingen, namens de cliënt te aanvaarden.
- (7) Iedere aansprakelijkheid van [] voor werkzaamheden verricht of te verrichten door of namens [] is beperkt tot het bedrag dat in het desbetreffende geval onder de ter zake toepasselijke door [] afgesloten (beroeps)aansprakelijkheidsverzekering is of wordt uitgekeerd, te vermeerderen met het bedrag van het onder die verzekering toepasselijke eigen risico. Deze beperking van aansprakelijkheid van [] geldt ongeacht of de aansprakelijkheid voortvloeit uit een overeenkomst, de wet of ontstaat op basis van een andere rechtsgrond.
- (8) Deze algemene voorwaarden gelden mede ten behoeve van de in artikel 4 en artikel 6 genoemde personen. Al hetgeen in deze algemene voorwaarden ten behoeve van [] is bedongen geldt als een ten behoeve van deze personen onherroepelijk en om niet gemaakt derdenbeding in de zin van artikel 6:253 Burgerlijk Wetboek.

- []
- (9) Alle vorderingsrechten jeger [] in verband met de door [] verrichte of opgedragen werkzaamheden (daaronder mede begrepen vorderingen tot vergoeding van schade), vervallen na verloop van één (1) jaar na de dag waarop de cliënt bekend werd of redelijkerwijze bekend had kunnen zijn met het bestaan van deze vorderingsrechten respectievelijk de schade en de mogelijke aansprakelijkheid van [].
 - (10) Behoudens in geval van opzet of bewuste roekeloosheid aan de zijde van [] vrijwaart de cliënt [] en de aan haar verbonden personen voor alle aanspraken van derden, alsmede tegen alle bijkomende kosten verband houdende met de door [] aan de cliënt verleende diensten. Deze vrijwaring omvat mede kosten van juridische bijstand.
 - (11) Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen worden werkzaamheden gedeclareerd op basis van het aantal gewerkte uren vermenigvuldigd met het door [] van tijd tot tijd vastgestelde uurtarief. [] behoudt zich het recht voor om overeengekomen (uur)tarieven jaarlijks per 1 januari te wijzigen. [] brengt tevens de door [] ten behoeve van cliënt gemaakte onkosten in rekening.
 - (12) [] verwerkt persoonsgegevens voor optimale dienstverlening en ter voldoening aan wettelijke verplichtingen. Voor verdere informatie, zie de privacyverklaring en cookieverklaring op de website van [].
 - (13) De klachten- en geschillenregeling notariaat is van toepassing op eventuele geschillen die binnen het bereik van die regeling vallen. Voor verdere informatie, zie [].
 - (14) Op de rechtsverhouding tussen [] en haar cliënten is Nederlands recht van toepassing, met uitzondering van regels van internationaal privaatrecht, welke mogelijk tot de toepasselijkheid van een ander rechtstelsel kunnen leiden. Voor beslechting van geschillen is uitsluitend de Nederlandse rechter of de geschillencommissie bevoegd.
 - (15) Van deze algemene voorwaarden bestaat een Nederlandse en een Engelse versie. In geval van een tegenstrijdigheid tussen de Nederlandse tekst en de Engelse tekst of de uitleg daarvan, zijn de algemene voorwaarden opgesteld in de Nederlandse taal bindend.
 - (16) Van deze algemene voorwaarden kan slechts schriftelijk worden afgeweken.
 - (17) [] kan deze algemene voorwaarden van tijd tot tijd en zonder voorafgaand bericht aanpassen. De aangepaste voorwaarden zijn van toepassing op alle daaropvolgende rechtsverhoudingen met de cliënt.

VASTSTELLINGSOVEREENKOMST

tussen

de Staat der Nederlanden

en

Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

en

ExxonMobil Producing Netherlands B.V.

datum: 28 november 2025

DEZE VASTSTELLINGSOVEREENKOMST (de "**Overeenkomst**") is overeengekomen tussen:

- I. **De Staat der Nederlanden**, een publiekrechtelijke rechtspersoon ingevolge artikel 2:1 BW, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Minister van Klimaat en Groene Groei (de "**Staat**"); en
- II. **Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.**, een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid naar Nederlands recht, gevestigd te Assen, ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel met nummer 04008869 ("**NAM**"), te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door en , beiden procuratiehouder;
- III. **ExxonMobil Producing Netherlands B.V.**, een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid naar Nederlands recht, gevestigd te Rotterdam, ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel met nummer 20122275 ("**EMPN**"), te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door en , beiden bestuurder.

De Staat, NAM en EMPN worden hierna gezamenlijk aangeduid als de "**Partijen**", en ieder afzonderlijk als een "**Partij**".

OVERWEGINGEN:

- A. NAM en Mobil Producing Netherlands Inc. zijn de oorspronkelijke gezamenlijke houder van de winningsvergunning Noord-Friesland (verleend op 17 februari 1969, Stcrt. 47) (de "**Winningsvergunning**"). De Minister van Economische Zaken heeft op 7 oktober 2005 ingestemd met de overdracht van de Winningsvergunning aan NAM en EMPN (Stcrt. 197)¹, die sindsdien gezamenlijk houder daarvan zijn. Omdat de Winningsvergunning dateert van een eerdere datum dan de invoeringsdatum van de Mijnbouwwet, is daarop de oude eigendomsregeling van toepassing, en op die basis behoort de eigendom van de delfstoffen (i.c. aardgas) in de ondergrond van het vergunningsgebied toe aan NAM en EMPN. De Staat wenst weer over de eigendom van het aardgas in het gasveld Ternaard te beschikken.
- B. Op grond van de Mijnbouwwet zijn NAM en EMPN, kort gezegd, gerechtigd tot zestig procent van het eventueel onder de Winningsvergunning gewonnen aardgas dan wel de opbrengsten daaruit. De overige veertig procent komt toe aan EBN B.V. ("**EBN**"). NAM is aangewezen als *operator* om de feitelijke werkzaamheden in verband met de Winningsvergunning te verrichten (ex artikel 22 lid 5 Mijnbouwwet).

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2005-197-p16-SC71895.pdf>.

- C. Vergunde winning van delfstoffen vindt plaats volgens een winningsplan², dat de instemming van de verantwoordelijke minister behoeft, thans: de Minister van Klimaat en Groene Groei (de "**Minister**").³
- D. NAM heeft op 25 juni 2019 de destijds verantwoordelijke minister, de Minister van Economische Zaken en Klimaat, verzocht in te stemmen met een winningsplan voor de winning van aardgas in het gasveld Ternaard in de gemeenten Noardeast-Fryslân en Ameland en grotendeels gelegen onder de Waddenzee (het "**Winningsplan**").
- E. De Minister heeft vooralsnog geen besluit genomen ten aanzien van het Winningsplan.
- F. NAM heeft in twee op elkaar volgende procedures beroep ingesteld tegen het niet tijdig nemen van een besluit op haar (vergunnings)aanvragen die verband houden met het Winningsplan. Eerst bij uitspraak van 31 januari 2024 en daarna bij uitspraak van 10 oktober 2024, heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep van NAM gegrond verklaard en daarbij een nieuwe, langere termijn gesteld voor het nemen van een besluit met oplegging van een last onder dwangsom. De laatste termijn verliep op 1 januari 2025.
- G. Het politieke en maatschappelijke draagvlak voor gaswinning onder de Waddenzee, een Natura 2000-gebied met Werelderfgoedstatus, is sinds de indiening van het Winningsplan afgenomen. Mede om die reden is op 1 mei 2024 de Mijnbouwwet aangepast⁴, met verwijzing naar artikel 36, vierde en vijfde lid, Mijnbouwwet.
- H. De Minister ziet geen gronden in de Mijnbouwwet om de instemming te onthouden aan het Winningsplan. De Minister ziet ook geen andere beschikbare routes om op basis van haar publiekrechtelijke instrumentarium maatregelen te treffen die passen bij het huidige gebrek aan draagvlak voor de winningsactiviteiten in het gasveld Ternaard.
- I. De Staat is met NAM en EMPN in gesprek getreden om te bezien of met hen tot een minnelijke regeling kan worden gekomen, die recht doet aan de hiervoor omschreven omstandigheden en oog heeft voor de bestaande rechten van NAM en EMPN op grond van de Mijnbouwwet.

² Art. 34 lid 1 Mijnbouwwet

³ Art. 34 lid 3 Mijnbouwwet

⁴ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2024-114.html>

- J. Partijen hebben in onderling overleg besloten een regeling te treffen en de overeenstemming dienaangaande vast te leggen in deze Overeenkomst. De Minister wenst daarmee in het algemeen belang te bewerkstelligen dat de voorgenomen winningsactiviteiten van NAM in het gasveld Ternaard geen doorgang vinden, en de Staat weer over de eigendom van het aardgas kan beschikken. Het bedrag dat is overeengekomen is € 163 miljoen. Dit zou thans neerkomen op een nettobedrag voor NAM en EMPN van € 40.4 miljoen, zoals uiteengezet in Bijlage 1 (Bedrag). De omvang van het bedrag dat NAM en EMPN in dit kader aanvaarden, is ingegeven door meer overwegingen dan enkel de commerciële waarde die het nog ongeproduceerde aardgas in het Winningsgebied vertegenwoordigt, welke waarde naar de mening van NAM en EMPN veel hoger ligt. Aan dit bedrag kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

PARTIJEN KOMEN ALS VOLGT OVEREEN:

1 DEFINITIES EN INTERPRETATIE

- 1.1 In deze Overeenkomst hebben de met een hoofdletter geschreven woorden de volgende betekenis, tenzij daar uitdrukkelijk van is afgeweken:

Aangepaste Winningsvergunning	betekent de verkleinde Winningsvergunning na uitvoering van Art. 4;
Art.	betekent een artikel in deze Overeenkomst;
Begrotingsbericht	betekent het bericht van de Staat aan de Notaris als bedoeld in Art. 4.3.c van de Overeenkomst;
Begrotingswet	betekent het voorstel tot Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei (XXIII) voor het jaar 2025 (Incidentele suppletoire begroting inzake Ternaard) voor zover dat betrekking heeft op of verband houdt met de uitvoering van de verplichtingen van de Staat uit hoofde van deze Overeenkomst;
Bijlage	betekent een bijlage bij deze Overeenkomst;
BW	betekent het Burgerlijk Wetboek;
EBN	heeft de betekenis die daaraan is toegekend in

TEKENVERSIE

	Overweging B;
EMPN	heeft de betekenis die daaraan is toegekend in de introductie van de Overeenkomst;
Escrow- en Bewaarnemingsovereenkomst	betekent de escrow- en bewaarnemingsovereenkomst gesloten tussen de Staat, NAM, EMPN en de Notaris, zoals opgenomen in <u>Bijlage 3</u> (<i>Escrow- en Bewaarnemingsovereenkomst</i>);
Minister	heeft de betekenis die daaraan is toegekend in Overweging C;
NAM	heeft de betekenis die daaraan is toegekend in de introductie van de Overeenkomst;
Notaris	betekent mr. notaris te Amsterdam, dan wel haar waarnemer;
Onderwerp van de Overeenkomst	heeft de betekenis die daaraan is toegekend in Art. 3;
Overeenkomst	heeft de betekenis die daaraan is toegekend in de aanhef van deze Overeenkomst;
Overeenkomst van Samenwerking	betekent een overeenkomst als bedoeld in artikel 93 Mijnbouwwet, gesloten tussen NAM en EBN met betrekking tot de Winningsvergunning;
Overweging	betekent een van de overwegingen A-J in de considerans van deze Overeenkomst;
Partij	heeft de betekenis die daaraan is toegekend in de aanhef van deze Overeenkomst;
Staat	heeft de betekenis die daaraan is toegekend in de introductie van de Overeenkomst;
Werkdagen	betekent een dag die geen zaterdag, zondag of nationale feestdag volgens artikel 3 Algemene

termijnenwet is;

Winningsgebied

betekent het gasveld Ternaard dat als winningsgebied is opgenomen in het Winningsplan en is weergegeven op de kaart in Bijlage 2 (Winningsgebied);

Winningsplan

heeft de betekenis die daaraan is toegekend in Overweging D;

Winningsvergunning

heeft de betekenis die daaraan is toegekend in Overweging A.

- 1.2 Gedefinieerde begrippen in deze Overeenkomst kunnen zonder verlies van de inhoudelijke betekenis in enkelvoud of meervoud worden gebruikt. Een verwijzing naar een mannelijke vorm wordt mede geacht te omvatten een verwijzing naar een vrouwelijke vorm en vice versa.
- 1.3 De Overwegingen en Bijlagen maken integraal en onlosmakelijk deel uit van de Overeenkomst.
- 1.4 De aanhef, kopjes en nummering van een Art. of Bijlage (of onderdelen daarvan) in of bij deze Overeenkomst zijn slechts opgenomen ter vergemakkelijking van het gebruik en hebben geen invloed op de interpretatie ervan.
- 1.5 In geval van tegenstrijdigheid tussen de tekst van deze Overeenkomst en een Bijlage, prevaleert de inhoud van de Overeenkomst.
- 1.6 Bepalingen in deze Overeenkomst zullen niet ten nadele van een Partij worden uitgelegd op grond van het enkele feit dat die Partij verantwoordelijk was voor het opstellen van die bepaling.

2 AARD VAN DE OVEREENKOMST

- 2.1 Deze Overeenkomst is een vaststellingsovereenkomst in de zin van artikel 7:900 BW.
- 2.2 Partijen zijn zich ervan bewust dat, wanneer zal blijken dat deze Overeenkomst in strijd is met dwingend recht, artikel 7:902 BW meebrengt dat de afspraken in deze Overeenkomst toch geldig zijn.
- 2.3 Deze Overeenkomst houdt geen erkenning van aansprakelijkheid in en kan niet door een Partij of door derden als erkenning van aansprakelijkheid worden uitgelegd.
- 2.4 Derden kunnen aan deze Overeenkomst geen rechten of aanspraken ontlelen,

behoudens voor zover zo'n recht of aanspraak uitdrukkelijk aan een partij is toegekend in de Overeenkomst.

3 ONDERWERP VAN DE OVEREENKOMST

Het onderwerp van deze Overeenkomst is uitsluitend het beëindigen van de discussie tussen Partijen over het gasveld Ternaard, zoals beschreven in de Overwegingen, inclusief de eventuele vorderingen, argumentaties en grondslagen die daarmee samenhangen.

4 DE OVEREENGEKOMEN REGELING

- 4.1 Partijen zijn overeengekomen dat NAM en EMPN geheel en definitief afzien van de voorgenomen winning van aardgas in het Winningsgebied, waaronder ook begrepen het treffen van enige (verdere) voorbereidingen daartoe, zodat de Staat weer over de eigendom van het aardgas in het Winningsgebied kan beschikken, en dat daartoe:
- a. NAM het verzoek om instemming met het Winningsplan schriftelijk intrekt en schriftelijk bevestigt eventuele procedures met betrekking tot het Winningsplan geheel en definitief te staken. NAM is zich ervan bewust dat, gelet op Overweging G, het intrekken van het verzoek tot instemming met het Winningsplan ertoe leidt dat het niet langer mogelijk is voor NAM om instemming te krijgen met een opnieuw ingediend winningsplan, en zal dus ook geen nieuw winningsplan indienen.
 - b. NAM en EMPN een volledige en ontvankelijke aanvraag conform artikel 18, eerste lid, onderdeel a, Mijnbouwwet indienen, strekkende tot wijziging van de Winningsvergunning tot verkleining van het gebied waarvoor die vergunning geldt. De aanvraag wordt zo ingediend dat de Aangepaste Winningsvergunning zich voor de afbakening van het gebied aan de oppervlakte niet langer uitstrekt tot het Winningsgebied, en de afbakening van het gebied in de diepe ondergrond zodanig is dat de andere voorkomens uit de Winningsvergunning binnen de grenzen van het vergunningsgebied van de Aangepaste Winningsvergunning blijven. Deze verplichting van NAM en EMPN reikt nadrukkelijk niet verder dan het indienen van een aanvraag die voldoet aan de Overeenkomst en het verlenen van de benodigde medewerking aan de behandeling van de aanvraag en het onherroepelijk worden van de gebiedsverkleining. De besluitvorming op de aanvraag maakt geen onderdeel uit van de verplichtingen van NAM en EMPN in dit Art. 4.1.b, en hebben geen gevolgen voor de werking van Art. 4 of enig ander artikel uit de Overeenkomst.
- 4.2 In verband met het bepaalde in Art. 4.1 is de Staat aan NAM en EMPN tezamen een totaalbedrag verschuldigd van € 163 miljoen inclusief BTW, zoals uiteengezet in Bijlage 1 (Bedrag). NAM en EMPN zullen de Staat ieder een factuur sturen voor het aan hen

toekomstige deel van dit bedrag, overeenkomstig de toepasselijke bepalingen in de Escrow- en Bewaarnemingsovereenkomst. Uitsluitend NAM en EMPN zijn ervoor verantwoordelijk en dragen ervoor zorg dat hun onderlinge rechten en aanspraken met betrekking tot voornoemd bedrag op de juiste wijze in acht worden genomen en, voor zover nodig, worden vastgelegd. Betaling door middel van verrekening is uitgesloten.

- 4.3 Partijen komen overeen dat de verplichtingen uit Art. 4.1 en 4.2 als volgt zullen worden uitgevoerd, steeds overeenkomstig de toepasselijke bepalingen in de Escrow- en Bewaarnemingsovereenkomst:
- a. Binnen tien Werkdagen na de inwerkingtreding van de Overeenkomst, maar uiterlijk op 19 december 2025, zal NAM het verzoek en de aanvraag genoemd in Art. 4.1.a en Art. 4.1.b en de facturen genoemd in Art. 4.2 in origineel ter hand stellen aan de Notaris, met de instructie aan de Notaris dit verzoek, de aanvraag en de facturen (i) onder zich te houden, en (ii) na ontvangst door de Notaris van (a) het in Art. 4.2 genoemde totaalbedrag van € 163 miljoen inclusief BTW, (b) het Begrotingsbericht en (c) de gezamenlijke schriftelijke instructie van Partijen aan de Notaris in de vorm als aan de Escrow- en Bewaarnemingsovereenkomst gehecht als Bijlage 1, onverwijld door te zenden aan de Staat.
 - b. Binnen tien Werkdagen na de inwerkingtreding van de Overeenkomst, maar uiterlijk op 19 december 2025, zal de Staat het totaalbedrag van € 163 miljoen inclusief BTW, genoemd in Art. 4.2, overmaken op de derdengeldenrekening van de Notaris, met de instructie aan de Notaris dit bedrag (i) onder zich te houden en (ii) na terhandstelling aan de Notaris van (a) het in Art. 4.3.a genoemde verzoek en de aanvraag en de facturen genoemd in Art. 4.2 in origineel, en (b) na ontvangst van het Begrotingsbericht, en (c) na ontvangst van de gezamenlijke schriftelijke instructie van Partijen aan de Notaris in de vorm als aan de Escrow- en Bewaarnemingsovereenkomst gehecht als Bijlage 1, onverwijld over te maken aan NAM en EMPN, overeenkomstig de toepasselijke bepalingen in de Escrow- en Bewaarnemingsovereenkomst.
 - c. Voor zover dit nog niet is gedaan, zal de Staat de Begrotingswet binnen zeven Werkdagen na de inwerkingtreding van de Overeenkomst ter goedkeuring voorleggen aan het parlement. De Begrotingswet zal de voorgenomen betaling door de Staat bedoeld in Art. 4.2 bevatten. De Staat zal binnen vijf Werkdagen na goedkeuring door het parlement, het tot wet verheven zijn van de Begrotingswet en de publicatie daarvan in het Staatsblad, de Notaris daarover schriftelijk informeren (het **"Begrotingsbericht"**).

5 TOTSTANDKOMINGSVOORWAARDE

5.1 De Overeenkomst treedt in werking op de datum waarop elke navolgende opschortende voorwaarde is vervuld:

- a. EMPN heeft de onvoorwaardelijke schriftelijke goedkeuring van haar aandeelhouder ExxonMobil Global Holding Investment B.V. ontvangen voor het aanvaarden van de rechtsgevolgen van deze Overeenkomst;
- b. NAM heeft de onvoorwaardelijke schriftelijke goedkeuring van EBN onder de Overeenkomst van Samenwerking ontvangen voor het aanvaarden van de rechtsgevolgen van deze Overeenkomst,

met dien verstande dat de Overeenkomst niet tot stand komt indien de opschortende voorwaarden onder a. en b. niet uiterlijk op 12 december 2025 zijn vervuld.

5.2 EMPN en NAM stellen de andere Partijen en, in verband met de Escrow- en Bewaarnemingsovereenkomst, de Notaris onverwijld op de hoogte van het al dan niet ontvangen van de goedkeuringen bedoeld in, respectievelijk, Art. 5.1.a en Art. 5.1.b.

6 ONTBINDENDE VOORWAARDE

6.1 Deze Overeenkomst wordt van rechtswege ontbonden indien de Begrotingswet op 1 februari 2026 niet ongewijzigd tot wet is verheven en in werking is getreden, zodanig dat de Staat daardoor geen uitvoering kan geven aan zijn verplichtingen in de Overeenkomst zonder de Overeenkomst te wijzigen.

6.2 Indien de Begrotingswet op 1 februari 2026 niet tot wet is verheven en in werking is getreden, zal de Staat NAM, EMPN en de Notaris hiervan zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen vijf Werkdagen nadat dit aan de Staat bekend is geworden schriftelijk op de hoogte stellen.

6.3 De Notaris zal, overeenkomstig de toepasselijke bepalingen in de Escrow- en Bewaarnemingsovereenkomst, na ontvangst van de gezamenlijke schriftelijke instructie van Partijen aan de Notaris in de vorm als aan de Escrow- en Bewaarnemingsovereenkomst als Bijlage 1 gehecht, zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk, (i) het totaalbedrag van € 163 miljoen inclusief BTW, dat is genoemd in Art. 4.2 terugstorten naar de Staat, (ii) het verzoek en de aanvraag als genoemd in Art. 4.3.a en de facturen genoemd in Art. 4.2 terugsturen, en (iii) Partijen hiervan schriftelijk op de hoogte stellen, indien de Begrotingswet op 1 februari 2026 niet tot wet is verheven en in werking is getreden, ten gevolge waarvan deze Overeenkomst van rechtswege is ontbonden.

6.4 Partijen kunnen na de ontbinding van de Overeenkomst geen rechten, aanspraken of vergoedingen meer aan de Overeenkomst ontleen. Evenmin hebben zij recht op enige

vorm van vergoeding of verkrijgen zij anderszins een vordering in verband met de ontbinding van de Overeenkomst. Alle voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Overeenkomst bestaande rechten en vorderingen die Onderwerp van de Overeenkomst zijn, herleven na ontbinding op grond van dit Art. 6.

- 6.5 Het bepaalde in Art 6.2 tot en met Art. 6.5, Art. 13, Art. 14 en Art. 16 blijft onverkort en ongewijzigd in stand in geval van ontbinding van de Overeenkomst op grond van dit Art. 6.

7 GARANTIES EN VRIJWARING

- 7.1 NAM en EMPN garanderen dat zij alle voor het aangaan en de uitvoering van deze Overeenkomst vereiste goedkeuringen hebben verkregen.
- 7.2 Uit de Winningsvergunning en de Mijnbouwwet volgt dat NAM en EMPN het recht van eigendom hebben op het aardgas in het Winningsgebied. NAM en EMPN garanderen dat dit eigendomsrecht niet is bezwaard, verpand, belast met een beperkt recht of anderszins voorwerp is gemaakt van zekerheid jegens een derde en dat andere partijen geen rechten hebben op het eigendom van het aardgas in het Winningsgebied.
- 7.3 NAM en EMPN vrijwaren de Staat voor alle kosten, waaronder die aan rechtsbijstand, ongeacht of die rechtsbijstand in of buiten rechte wordt verleend, die de Staat maakt in verband met partijen die stellen rechten te hebben als bedoeld in Art. 7.2.

8 FINALE KWIJTING

- 8.1 Partijen komen overeen dat zij, behoudens de uit deze Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen, niets meer van elkaar te vorderen hebben, van welke aard of omvang dan ook, ter zake van het Onderwerp van deze Overeenkomst.
- 8.2 Partijen verlenen elkaar, behoudens wat betreft de nakoming van de verplichtingen die voortvloeien uit deze Overeenkomst, over en weer finale kwijting ter zake van het Onderwerp van deze Overeenkomst.
- 8.3 Het voorgaande laat onverlet dat het NAM en EMPN vrijstaat een rechtsmiddel aan te wenden indien de Staat nieuwe wet- of regelgeving maakt die een negatief fiscaal effect heeft op het bedrag als bedoeld in Art. 4.2 en overweging J. De eventuele vordering die NAM en EMPN in dat geval maximaal kunnen instellen, reikt niet verder dan de hoogte van dat negatieve effect.

9 KOSTEN

- 9.1 Elke Partij draagt de eigen kosten die aan deze Overeenkomst voorafgingen of die met (de totstandkoming of uitvoering van) deze Overeenkomst verband houden of hieruit voortvloeien. De Staat draagt de kosten van de Notaris die verband houden met de

totstandkoming en de uitvoering van deze Overeenkomst.

- 9.2 Onder de in Art. 9.1 bedoelde kosten vallen in elk geval de kosten betreffende onderzoek, rechtsbijstand, proceskosten, kosten van deskundigen en kosten met betrekking tot de voorbereiding van en onderhandelingen over (de totstandkoming van) deze Overeenkomst.

10 GEHELE OVEREENKOMST

- 10.1 Deze Overeenkomst regelt uitputtend de rechtsverhouding tussen Partijen over het Onderwerp van de Overeenkomst. Deze Overeenkomst vervangt alle voorafgaande documenten, overeenkomsten, verklaringen en gedragingen over en weer van Partijen ter zake het Onderwerp van de Overeenkomst.
- 10.2 Tussen Partijen is een objectieve uitleg van de tekst van de Overeenkomst beslissend. Eerdere documenten, overeenkomsten, verklaringen en gedragingen kunnen niet als bewijs voor enigerlei uitleg van deze Overeenkomst worden gebruikt. Bewijslevering voor enigerlei uitleg van deze Overeenkomst door andere middelen (zoals, maar niet uitsluitend, het horen van getuigen) dan deze Overeenkomst is nadrukkelijk uitgesloten.

11 VERBOD OP OVERDRACHT

- 11.1 Partijen zijn, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van elke Partij, niet bevoegd de uit deze Overeenkomst voortvloeiende rechten of verplichtingen over te dragen, te bezwaren, te verpanden, te belasten met een beperkt recht of anderszins voorwerp te maken van zekerheid jegens een derde.
- 11.2 Partijen komen op de voet van artikel 3:83 lid 2 BW overeen dat de overdraagbaarheid van de uit deze Overeenkomst voortvloeiende rechten is uitgesloten. Deze uitsluiting heeft ook goederenrechtelijke werking.

12 TOTSTANDKOMING EN INWERKINGTREDING

Deze Overeenkomst komt tot stand en treedt in werking nadat (i) deze door of namens elke Partij geldig is ondertekend en (ii) is voldaan aan de totstandkomingsvoorwaarden zoals uiteengezet in Art. 5, zulks met toepassing van de ontbindende voorwaarde zoals uiteengezet in Art. 6.

13 UITSLUITING, ONTBINDING EN Vernietiging

- 13.1 Partijen doen afstand van elk recht dat zij op enig moment zouden kunnen hebben om:
- a. de Overeenkomst zowel in als buiten rechte geheel of gedeeltelijk te

ontbinden op de voet van de artikel 6:265 e.v. BW;

- b. hun verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst op te schorten krachtens artikel 6:52, 6:262 of 6:263 BW;
 - c. de Overeenkomst te vernietigen krachtens artikel 6:228 BW, of enige andere grond, of te wijzigen krachtens artikel 6:230 BW;
 - d. de Overeenkomst aan te vullen op de voet van artikel 6:248 BW.
- 13.2 Indien een Partij deze Overeenkomst niet nakomt, kunnen de andere Partijen de niet-nakomende Partij enkel tot nakoming aanspreken, tenzij in deze Overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald.

14 OPENBAARMAKING EN COMMUNICATIE

- 14.1 De Staat zal (de inhoud van) deze Overeenkomst openbaar maken, dan wel heeft deze openbaar gemaakt, in verband met de informatie- en/of motiveringsplichten die op de Staat van toepassing zijn. Ten aanzien van openbaarmakingen ter zake van de Overeenkomst die hebben plaatsgevonden voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Overeenkomst, verklaren Partijen hierbij daarover voorafgaand te zijn ingelicht en zich daarmee akkoord te hebben verklaard.
- 14.2 Mocht na openbaarmaking van de Overeenkomst (nadere) communicatie met derden over deze Overeenkomst en de totstandkoming en uitvoering daarvan naar het oordeel van een Partij noodzakelijk zijn, anders dan in verband met de informatie- en/of motiveringsplichten die op de Staat van toepassing zijn, dan stelt deze Partij de andere Partijen tijdig van de noodzaak daarvan op de hoogte. Partijen treden in dat geval met elkaar in overleg en houden rekening met elkaars belangen.

15 AANSPRAKEN EBN

Gelet op het recht van EBN op veertig procent van het eventueel onder de Winningsvergunning gewonnen aardgas dan wel de opbrengsten daaruit, maakt NAM het aan EBN toekomende deel van het aan NAM en EMPN toekomende bedrag zoals opgenomen in Art. 4.2 over aan EBN binnen tien Werkdagen na ontvangst van dat bedrag.

16 TOEPASSELIJK RECHT EN ARBITRAGE

- 16.1 Op deze Overeenkomst en alle daaruit voortvloeiende gevolgen is Nederlands recht van toepassing.
- 16.2 Alle geschillen tussen Partijen die mochten ontstaan naar aanleiding van de Overeenkomst zullen uitsluitend worden verwezen naar, en beslecht worden door,

arbitrage volgens het arbitragereglement van het Nederlands Arbitrage Instituut (NAI-Reglement). Het arbitragetribunaal zal uit drie arbiters bestaan. De plaats van arbitrage is 's-Gravenhage. Het arbitragetribunaal zal oordelen op basis van de regelen des rechts. Deze arbitrageclausule zal de arbitrageclausule in enige bestaande overeenkomst niet vervangen of terzijde stellen (behalve voor zover een geschil het Onderwerp van deze Overeenkomst betreft). De arbitrage wordt gevoerd in het Nederlands. Partijen komen overeen dat het vonnis openbaar wordt gemaakt, behoudens de informatie die door een Partij als bedrijfsvertrouwelijk wordt beschouwd.

17 VRIJWILLIGHEID

Partijen verklaren deze Overeenkomst te hebben gelezen, de inhoud ervan volledig te begrijpen, in de gelegenheid te zijn gesteld hieromtrent juridisch advies in te winnen en deze Overeenkomst volledig vrijwillig te ondertekenen.

18 ONDERTEKENING

- 18.1 Deze Overeenkomst is in drievoud opgemaakt en ondertekend.
- 18.2 Wanneer niet alle handtekeningen van Partijen op hetzelfde exemplaar van de Overeenkomst worden geplaatst, maar wel op verschillende exemplaren, zal dit hetzelfde effect hebben als wanneer dat wel het geval is.

[HANDTEKENINGEN OP DE VOLGENDE PAGINA]

**DEZE VASTSTELLINGSOVEREENKOMST IS OVEREENGEKOMEN OP DE DATUM
ZOALS WEERGEGEVEN OP HET VOORBLAD DOOR:**

De Staat der Nederlanden

Door: S.Th.M. Hermans

Titel: Minister van Klimaat en Groene Groei

ExxonMobil Producing Netherlands B.V.

Door:

Titel: Bestuurder

vertegenwoordigingsbevoegd op
grond van de wet en statuten

Door:

Titel: Bestuurder

vertegenwoordigingsbevoegd op
grond van de wet en statuten

Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Door:

Titel: Hoofd Juridische Zaken

vertegenwoordigingsbevoegd op
grond van procuratie

Door:

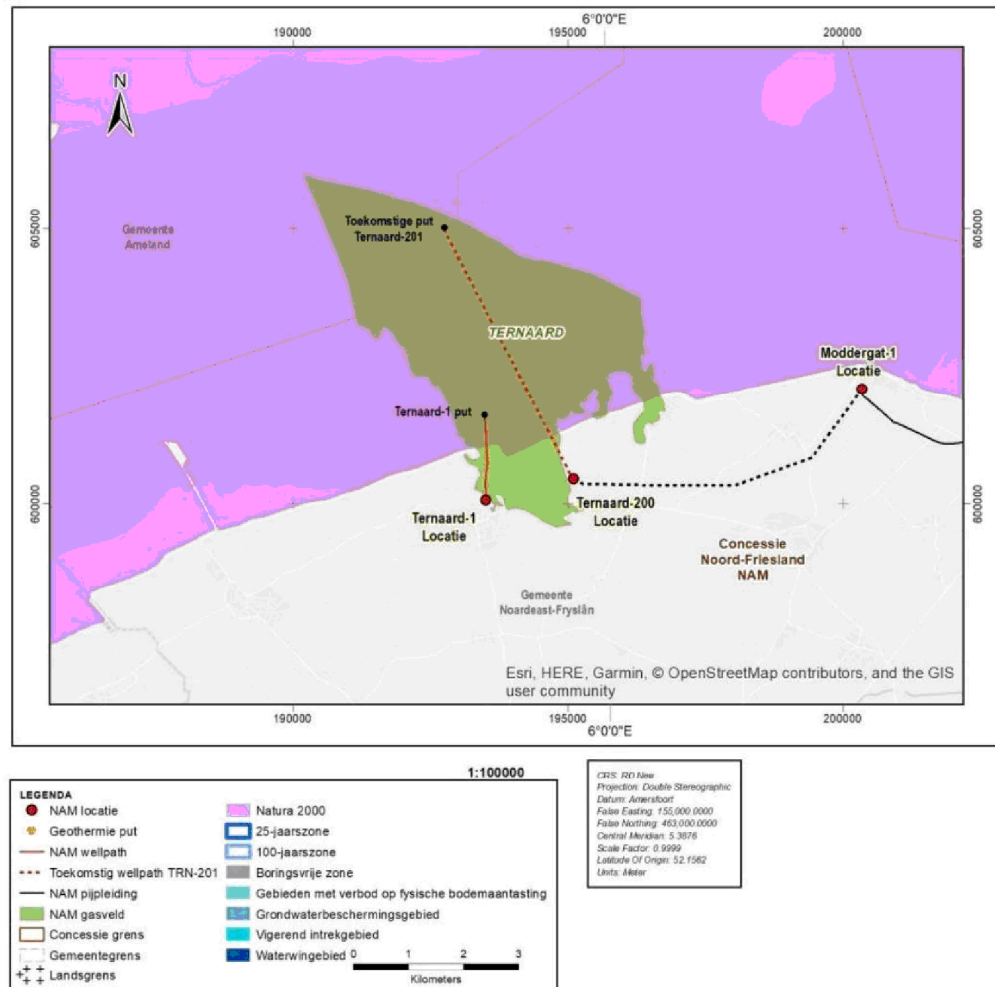
Titel: Directeur

vertegenwoordigingsbevoegd op
grond van procuratie

Bijlage 1 Bedrag

M Euro							
			NAM aandeel	EMP aandeel	NAM +EMP	EBN aandeel	Totaal NAM, EMP, EBN
						40%	
Bruto exclusief BTW		134.711					
BTW (21%)		28.289					
Bruto incl BTW		163.000			97.800	65.200	163.000
Afgedragen BTW	21%				16.974	11.316	28.289
Bruto excl BTW					80.826	53.884	134.711
Staat Profitshare+Vpb	50%				40.413	26.942	67.355
Netto					40.413	26.942	67.355

Bijlage 2 Winningsgebied

Figuur 3-1 : Ternaard voorkomen en omgeving

Bijlage 3 Escrow- en Bewaarnemingsovereenkomst

[separaat aangehecht]

Klimaat en Groene Groei

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

Auteur

TER BESLISSING

Datum

26 november 2025

Kenmerk

KGG / 102682897

nota

TER BESLISSING

Uitkomst onderhandelingen Ternaard

Kopie aan

Bijlage(n)

1

Parafenroute

Aanleiding

U heeft de Tweede Kamer op 6 december 2024 per Kamerbrief geïnformeerd dat u in gesprek zou gaan met de aandeelhouders van NAM met als doel dat NAM af zou zien van de voorgenomen winning bij Ternaard. De uitkomst van deze gesprekken is vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst. Met bijgevoegde Kamerbrieven informeert u de Tweede en Eerste Kamer over deze uitkomst.

Geadviseerd besluit

1. Akkoord gaan met de geactualiseerde versie van de Kamerbrieven en deze ondertekenen;
2. De Vaststellingsovereenkomst en de Escrow- en Bewaarnemingsovereenkomst die u via een separate nota heeft ontvangen als bijlage mee zenden naar de Kamers.

Kernpunten

- Op 21 november heeft u een concept van de Kamerbrief inzake Ternaard ontvangen. In bijgevoegde versie is deze brief geactualiseerd op basis van uw input. Verder zijn er geen significante inhoudelijke wijzigingen.
- De Vaststellingsovereenkomst en de Escrow- en Bewaarnemingsovereenkomst die daar een bijlage bij is, worden op 28 november door alle partijen ondertekend. Beide stukken worden als bijlage meegestuurd met de Kamerbrief.
- In de afgelopen week heeft intensief contact met NAM plaatsgevonden om te komen tot een finale versie van de vaststellingsovereenkomst.
- In de Kamerbrief geeft u het volgende aan:

Kenmerk
KGG / 102682897

- De Waddenzee is een uniek natuurgebied. Niet alleen uniek in Nederland, maar ook uniek in de wereld. Om die reden is dit gebied bekroond tot Unesco Werelderfgoed.
- Al jaren is er discussie over mogelijke gaswinning onder de Waddenzee bij Ternaard. Aan deze onzekerheid komt nu een einde. Het kabinet betaalt aan vergunninghouders NAM en EMPN een bedrag van € 163 miljoen bruto inclusief btw (naar verwachting € 40,4 miljoen netto voor NAM en EMPN samen) en NAM trekt het verzoek tot instemming met het winningsplan voor Ternaard in, waardoor deze gaswinning onder de Waddenzee niet door gaat.
- De vaststellingsovereenkomst bevat zowel een parlementair voorbehoud als een voorbehoud voor NAM en EMPN, zodat zij ook hun goedkeuringsprocessen kunnen doorlopen.
- Voor deze uitgave is gelijktijdig met deze brieven een incidentele suppletoire begroting ingediend. Daarmee heeft de Staten-Generaal hier het laatste woord over. U verzoekt de beide Kamers om de incidentele suppletoire begroting met spoed te behandelen, zodat de betaling in 2025 rechtmatig kan plaatsvinden.
- In de brief wordt de totstandkoming van de uitkomst uitgebreid toegelicht. Daarbij wordt uitgebreid ingegaan op de juridische aspecten van de gaswinning in Ternaard, op de gesprekken met de NAM en de vaststellingsovereenkomst.
- De vaststellingsovereenkomst en de Escrow- en Bewaarnemingsovereenkomst maakt u openbaar.